

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 957/2
Podgorica, 12.09.2019. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „**Media International Corporation**“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru radijskog programa „**Radio DRS**“, izriče se **upozorenje** kao upravno-nadzorna mjera **jer je** dana 04. avgusta 2019. godine u terminima od 13:53:53 do 13:54:25 sati (32 sekunde), od 14:35:28 do 14:35:49 sati (21 sekund), od 15:40:23 do 15:40:45 sati (22 sekunde) i od 16:55:53 do 16:56:19 sati (26 sekundi) emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije i propustio da oglašavanje učini prepoznatljivim i odvojenim od ostalih programskih sadržaja, kao i zbog toga što je oglašavanjem, u kojem je promovisano alkoholno piće, sugerisao da se konzumiranjem alkohola može poboljšati fizičko stanje.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (član 85 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 13 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11));
 - b. kršenja obaveze emitera da radiopromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i zvučno odvojenom od ostalih programskih sadržaja (član 89 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 37 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama);
 - c. kršenja zabrane sugerisanja ili stvaranja utiska, kroz oglašavanje kojim se promoviše alkoholno piće, da se konzumiranjem alkohola može poboljšati fizičko stanje (čl. 91 st. 1 tač. 1) Zakona i čl. 34 st. 1 tač. a) Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama);
3. Nalaže se privrednom društvu „Media International Corporation“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru radijskog programa „Radio DRS“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odbrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Media International Corporation“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru radijskog programa „Radio DRS“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru „Radio DRS“ upozorenje jer je dana 04. avgusta 2019. godine emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije, odnosno jer je propustio da radiopromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i odvojenom od ostalih programskih sadržaja, kao i zbog kršenja zabrane stvaranja utiska da se konzumiranjem alkohola može poboljšati fizičko stanje“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Redovnim monitoringom emitovanog radijskog programa „Radio DRS“, privrednog društva „Media International Corporation“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter), uočeno je da je dana 04. avgusta 2019. godine u terminima od 13:53:53 do 13:54:25 sati (32 sekunde), od 14:35:28 do 14:35:49 sati (21 sekund), od 15:40:23 do 15:40:45 sati (22 sekunde) i od 16:55:53 do 16:56:19 sati (26 sekundi) emitovao programske sadržaje sa elementima komercijalne AV komunikacije (nalaz Sektora za monitoring broj 05-957 od 09.08.2019. godine).

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama i učešću ovih sadržaja u sklopu emitovanih programskih sadržaja, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja čl. 85 st. 1, čl. 88, čl. 89 st. 1 i čl. 91 st. 1 tač. 1) i tač. 3) Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 13 st. 1 i st. 2, čl. 34 st. 1 tač. a) i tač. c) i čl. 37 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-13.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-957/1 od 09.08.2019.g.). U ostavljenom roku emiter se nije izjasnio povodom navoda i mišljenja iz dostavljenog nalaza.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- radio oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kojeg oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod, uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tačka 14 Zakona).
- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 1 tačka 15 Zakona i član 4 stav 1 tačka b Pravilnika).
- radiopromocija, prema članu 4 st. 1 tačka m) Pravilnika, predstavlja oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga.
- zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije (član 85 stav 1 Zakona i član 13 stav 1 Pravilnika).
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: radijskog i televizijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
- član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika predviđaju da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.
- članom 91 st. 1 tač. 1) Zakona i članom 34 st. 1 tač. a) Pravilnika je predviđeno da se oglašavanjem kojim se promovišu alkoholna pića ne smije sugerisati ili stvarati utisak da se konzumiranjem alkohola može poboljšati fizičko stanje.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 04.08.2019.g. emitovao program sa plaže „Ričardova glava“ (Budva), tokom kojeg je emitovan sadržaj čiji je transkript dat u tački 2. Nije bilo govorne niti zvučne oznake da je u pitanju komercijalna audiovizuelna komunikacija.
2. U terminu od 13:53:53 do 13:54:25 sati (32 sekunde) emitovan je sljedeći sadržaj:

Voditelj programa: „Jedna moja koleginica, neću je imentovat, pozvala ljude da dođu u studio da se jave, da vide da naš posao nije baš jednostavan i slično to, lagan. Dobro, stoji da nije prejednostavan, ali nije ništa strašno. Primjera radi, evo ja prije no što krenem da radim očepim jednu 'Bavariu'...rečem im koju, pa očepim 'Bavariu', onda nešto prezalogajim i 'Bavariu', onda treba nešto da se snimi, kad to snimanje završim 'Bavariu' i tako mi prođe posa', očas posla'."

U terminu od 14:35:28 do 14:35:49 sati (21 sekunda) slijedi:

Voditelj programa: „Obično su prve riječi đeci tata i mama, ja kad sam propriča reka sam 'bava', posle je tajo doda 'ria' i eto tako je nastalo 'Bavaria'. Posle je trebalo nešto oko autorskih prava, ja sam bio lijen i sad vidim naravno propuštio sam, ali ajde, meni je drago da su oni uspješni...čuš, živjeli."

U terminu od 15:40:23 do 15:40:45 sati (22 sekunde) slijedi:

Voditelj programa: „Istraživanje o intelektu je pokazalo da nismo baš među prvih 50. Dakle, po tim testovima nismo tamo de stvarno jesmo, ali ovi ljudi koji su izabrali 'Astoriu' i 'Bavariu' ja definitivno garantujem da su iznad prosjeka. Ako ima neki doktor samo da to ispita i udari štambilj."

U terminu od 16:55:53 do 16:56:19 sati (26 sekundi) emitovan je sljedeći sadržaj:

Voditelj programa: „Jeste da podržavam da se provedete, a vala može i jedna ladna 'Bavaria' da se drmne, ali to tek kad stignete na more, pazi, znači, molim vas dok se vozi ne pije se, pa makar to bila i 'Bavaria'. Znam, Zorane razumijem mami, ali kad se kaže u onoj staroj znaš pjesmici želja je lijepa samo kad je 'Bavaria' dobro olađena pored mora jadan, a ne znaš kralju, ne znaš."

3. U toku emitovanog programskog sadržaja voditelj je preuzeo ulogu prezentera alkoholnog pića „Bavaria” i ugostiteljskog objekta „Astoria” („... evo ja prije no što krenem da radim očepim jednu 'Bavariu'..., kad to snimanje završim 'Bavariu' i tako mi prođe posa', očas posla"), („... ja kad sam propriča' reka' sam 'bava', posle je tajo doda' 'ria' i eto tako je nastalo 'Bavaria'"), („... ljudi koji su izabrali 'Astoriu' i 'Bavariu' ja definitivno garantujem da su iznad prosjeka..."), („... želja je lijepa samo kad je 'Bavaria' dobro o'lađena pored mora jadan..."), a sve to bez ikakve oznake da se radilo o radio oglašavanju (*radiopromociji*). Na ovaj način emiter nije radio oglašavanje učinio lako prepoznatljivim i odvojenim od ostalih programskih sadržaja, čime je prekršio član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika.
4. Analizirani prilozi su naglašeno provomotivnog karaktera, za koji se ne može naći uredničko opravdanje. Sadržaj je prevashodno posvećen promociji i isticanju određenog brenda alkoholnog pića „Bavaria”, kao i poslovnog subjekta i to ugostiteljskog objekta „Astoria”. Predmetni djelovi programskog sadržaja se nedvosmisleno mogu smatrati oglašavanjem, odnosno radiopromocijom u toku emisije / programa. Jer, u njima su zastupljene informacije od značaja samo za promovisanje alkoholnog pića „Bavaria”, kao i ugostiteljskog objekta „Astoria” kroz navodne prednosti konzumiranja upravo tog alkoholnog pića u navedenom ugostiteljskom objektu („... ovi ljudi koji su izabrali 'Astoriu' i 'Bavariu' ja definitivno garantujem da su iznad prosjeka. Ako ima neki doktor samo da to ispita i udari štambilj."). Emiter je propustio da predmetne djelove sadržaja označi kao radiopromociju, pa se oni mogu smatrati prikrivenim oglašavanjem.
5. Saglasno članu 91 st. 1 tač. 1) Zakona i članu 34 st. 1 tač. a) Pravilnika zabranjeno je da se oglašavanjem kojim se promovišu alkoholna pića sugeriše ili stvara utisak da se konzumiranjem alkohola može poboljšati fizičko stanje. Voditelj programa je više puta u toku programskog sadržaja koji je predmet postupka isticao prednosti alkoholnog pića „Bavaria” („... prije no što krenem da radim očepim jednu 'Bavariu'... i tako mi prođe posa', očas posla"), („Istraživanje o intelektu je pokazalo da nismo baš među prvih 50... ali ovi ljudi koji su izabrali... 'Bavariu' ja definitivno garantujem da su iznad prosjeka. Ako ima neki doktor samo da to ispita i udari štambilj") i na taj način je nesporno prekršio navedene zakonske odredbe, jer je ovakvim navodima stvarao utisak kod slušalaca da se konzumiranjem

alkoholnog pića „Bavaria“ stiču određene fizičke i mentalne prednosti u odnosu na ljude koji ga ne konzumiraju.

Može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnih sadržaja prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije i obaveze da radiopromocija (kao vid komercijalne audiovizuelne komunikacije) bude lako prepoznatljiva i zvučno odvojena od ostalih programskih sadržaja, kao i zbog kršenja zabrane stvaranja utiska da se konzumiranjem alkohola može poboljšati fizičko stanje.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-13 od 21.07.2011. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da emiter objavljivanjem programskog sadržaja prekršio čl. 85 st. 1, čl. 89 st. 1 i čl. 91 st. 1 tač. 1) Zakona, čl. 13 st. 1, čl. 34 st. 1 tač. a) i čl. 37 st. 1 Pravilnika i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-13.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Radio DRS“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Privrednom društvu „Media International Corporation“ d.o.o. iz Podgorice je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

DIREKTOR

Goran Vuković

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Media International Corporation“ d.o.o.
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva